

2023-01-27

Sveriges regering
Sveriges riksdag
Europaparlamentet
EU-kommissionen

Europaforum Norra Sveriges synpunkter på EU-kommissionens väntade förslag om Skogsövervakning och strategiska skogsplaner

Europaforum Norra Sverige (EFNS) är ett nätverk för politiker på lokal och regional nivå från Norrbotten, Västerbotten, Jämtland Härjedalen och Västernorrland. EFNS är en mötesplats och kunskapsarena där EU:s politik analyseras och diskuteras i de avseenden där den berör norra Sverige. EFNS bevakar Europafrågor för att påverka EU:s lagstiftning, EU:s strategier och handlingsprogram samt EU:s budget. Syftet med EFNS är att tillvara ta norra Sveriges intressen både på den europeiska arenan och i förhållanden till den nationella nivån i frågor med ett tydligt europeiskt perspektiv.

Under andra kvartalet 2023 väntas EU-kommissionens lagförslag om *Skogsövervakning och strategiska skogsplaner*. EU-kommissionen motiverar behovet av detta nya lagförslag med att den idag har bristande kunskap om skogar i EU samt att planer för skogsskötsel behöver harmonieras över unionen för att bli mindre fragmenterade. EU-kommissionen föreslår i förarbeten till lagförslaget att ökad övervakning av skogar bör ske med hjälp av satelliter, det vill säga fjärranalys. Det har hittills inte varit tydligt från EU-kommissionen om hur de överstatliga strategiska planerna för skogarna i EU skulle utformas. Därför har vi valt att i detta positionspapper fokusera på skogsövervakning som Sverige har en lång historia av.

Våra ståndpunkter i korthet:

- 1. Viktigt med ökad kunskap på EU-nivå.** EU:s kunskap om skogarnas tillstånd inom unionen behöver öka. För att åstadkomma detta bör existerande och behandlade data från medlemsländerna samlas in och vid behov behandlas vidare på EU-nivå för att bli jämförbar mellan länder.
- 2. Observationer från marknivå är nödvändiga.** Säker information om skogar, som kan bilda underlag för beslut om skogsskötsel, kan inte erhållas enbart genom fjärranalys med information från satelliter. Beslut om skogsplaner och skogsskötsel måste ske genom en kombination av markbaserad information och fjärranalys.
- 3. Viktigt med diversitet i skogbrukandet.** EFNS betonar att skogsägares skilda sätt att sköta sina skogar är positivt eftersom det ger en variation i skogslandskapet. Skogsbestånd med olika dominerande trädslag och åldersklasser kan betyda högre motståndskraft mot olika typer av störningar som brand, insekter och påverkan från klimatförändringar.
- 4. Flera positiva trender för skogar i EU.** Flera trender för skogarna inom EU är idag goda med ökande mängd skogsmark, ökad mängd bundet kol och ökat virkesuttag. För att

säkra dessa positiva trender bör de faktorer som bidrar till dessa analyseras. EFNS önskar därför en satsning på forskning om de sociala, ekonomiska och ekologiska faktorer som finns bakom dessa positiva trender.

1. Viktigt med ökad kunskap om skog på EU-nivå

Europaforum Norra Sverige (EFNS) välkomnar förslaget om jämförbar information om status och tillstånd i skogarna inom EU. Kunskap är avgörande för avvägningar och val av åtgärder när det gäller att säkerställa att skogar är motståndskraftiga mot störningar som insektsangrepp, bränder och skador från snö och skador orsakade av vilda djur.

EFNS håller med om att det inom EU:s medlemsländer behövs nationell statistik för att observera trender och status av skogar, men vill framhålla att övervakningssystem och omfattande nationell statistik redan finns i många medlemsländer. I Sverige finns data sedan 1920-talet. De länder som idag saknar system för inhämtning av kunskap bör få stöd att skapa system lämpliga för dem och deras skogar.

När den nationella statistiken inhämtats och behandlats kan den behöva vidare behandling på EU-nivå för att bli jämförbar mellan länder och bilda underlag för beslutsfattande, exempelvis i förslaget om Bindande mål för återställande av natur.

EFNS anser att det är kostnadseffektivt och logiskt att använda de system för inhämtning av kunskap som redan finns nationellt och vi tror att det finns en förståelse och acceptans för detta hos de skogsägare på vars marker informationen insamlas.

2. Observationer från marknivå är nödvändiga

Inom EU och även inom medlemsländerna finns stora variationer mellan skogar. Därför vill EFNS poängtera vikten av att beslut om skogsskötsel till avgörande del ska fortsätta baseras på den information som skogsbrukare, skogsägare och skogsförvaltare får genom att vara nära skogarna och från marknivå observera händelser och trender.

3. Viktigt med diversitet i skogsbrukandet

I beskrivningen av det kommande lagförslaget skriver EU-kommissionen att ett effektivt beslutsfattande idag hindras av att den tillgängliga informationen är begränsad och skogsplaneringen därmed blir fragmenterad. Denna verklighetsbeskrivning behöver nyanseras. EFNS vill också framhålla att fragmentering, det vill säga diversitet i planer och skogsskötsel mellan olika skogsbrukare och markägare, inte ska betraktas som något negativt.

Tvärtom ger detta diversitet i skogslandskapet med skogsbestånd bestående av olika dominerande trädslag och åldersklasser vilket kan betyda högre motståndskraft mot olika typer av störningar som brand, insekter och påverkan från klimatförändringar.

Ett varierat skogslandskap ger dessutom möjlighet till olika djurarter att hitta sin miljö beroende på om de söker skydd, dygnsvila eller föda.

4. Flera positiva trender för skogar i EU

Rapporten *State of Europe's forests 2020* visar att mellan åren 1990 och 2020 ökade skogsarealen inom EU med 9 procent, mängden lagrad kol med 50 procent och uttaget av virke med 40 procent. Trenden med ett ökande kollager och ökat uttag av förnybara material i form av skogsråvara stöder arbetet för att nå EU:s klimatmål. Även om det finns lokala och regionala problem med

insektsangrepp och att torr och brandfarlig biomassa blir kvar i skogen så är flera övergripande trender goda.

För att EU:s skogar ska fortsätta utvecklas i rätt riktning är det viktigt att skogarnas ägare och förvaltare, de som känner skogarna bäst, fortsätter att känna stort ansvar för skogarnas hälsa och på marknivå kan observera risker som exempelvis insektsangrepp så att dessa stoppas innan de förvandlas till stora angrepp som är svåra att stoppa.

EFNS vill se en satsning på forskning för ökad kunskap om de faktorer som stödjer en positiv utveckling i skogar vad gäller tillväxt, virkesuttag, ökande kollager och biologisk mångfald på landskapsnivå.

Ökad kunskap är viktigt för att skapa förutsättningar för en fortsatt god utveckling av skogar i EU.

EFNS önskar därför en satsning på forskning om de sociala, ekonomiska och ekologiska faktorer som stödjer en positiv utveckling av skogar inom EU.

Antaget av Europaforum Norra Sverige 2023-01-27

Glenn Nordlund (S)

Ordförande EFNS
Region Västernorrland

Jonny Lundin (C)

Region Västernorrland

Erik Lövgren (S)

Kommunförbundet
Västernorrland

Åsa Ågren Wikström (M)

Vice ordförande EFNS
Region Västerbotten

Rickard Carstedt (S)

Region Västerbotten

Ann Åström (S)

Region Västerbotten

Nils-Olof Lindfors (C)

Region Norrbotten

Britta Flinkfeldt (S)

Norrbottnens Kommuner

Anders Josefsson (M)

Norrbottnens Kommuner

Elise Ryder Wikén (M)

Region Jämtland
Härjedalen

Robert Uitto (S)

Region Jämtland
Härjedalen

Jonas Andersson (S)

Kommunerna i Jämtlands
län

Daniel Danielsson (C)

Kommunerna i Jämtlands
län